

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

16 martie

2012

Anul XI

nr. 10 (413)

8 pagini – 3 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Ministrul de Interne la dialog cu noul ambasador al Turciei la Chișinău
pag. 3

IDIS „Viitorul” a publicat Ghidul legislativ al alesului local în luarea deciziilor și gestionarea finanțelor publice
pag. 4

Direcția poliție rutieră a MAI recomandă prudență în trafic
pag. 5

Discuții moldo-belgiene în vederea semnării unui acord de cooperare între procurori

Recent, Procurorul General, Valeriu Zubco, a avut o întrevedere cu membrii delegației Parchetului Federal al Belgiei, din componența căruia fac parte: Eric Bisschop, magistrat federal superior la Procuratura Federală a Regatului Belgia, șef al Departamentului crimă organizată și Thomas Lamirroy, magistrat federal la Procuratura Federală a Regatului Belgia, șef al Departamentului cooperare internațională.

Posibilitatea încheierii unui acord de cooperare bilaterală între Parchetul Federal al Belgiei și Procuratura Generală a Republicii Moldova, acesta a fost principalul subiect discutat de cele două părți.

În cadrul întrevederii

părțile au discutat despre prioritățile și necesitățile de cooperare bilaterală, conținutul proiectului acordului, prioritățile de colaborare in-

terinstituțională moldo-belgiană, schimbul de experiență.

terinstituțională moldo-belgiană, schimbul de experiență.

V. Zubco a menționat că, în Procuratura Republicii Moldova există deja o

practică bună în domeniul elaborării și semnării unor astfel de acorduri. Procurorul General a informat că, Procuratura Generală are

încheiate o serie de acorduri bilaterale de cooperare cu instituțiile similare, inclusiv Italia, România, Irlanda, Ungaria, Ucraina, Turcia, Core-

ea de Sud, China, Georgia și Armenia. Sursa citată a mai spus că, la moment, Procuratura Generală se află în proces de negocieri cu colegii

din Bulgaria și Azerbaidjan. Magistratul Eric Bisschop a comunicat că, deja există o cooperare cu rezultate pozitive, asistînd

personal la executarea unor comisii rogatorii pe teritoriul Republicii Moldova. El consideră că urmează ca părțile să treacă la o etapă mai avansată de cooperare prin organizări de consultări bilaterale periodice, pregătiri comune a procurorilor-specialiști în diverse domenii de interes comun.

V. Zubco a conchis că, reieșind din faptul că, criminalitatea este un fenomen transfrontalier, încheierea unui acord care va contribui la intensificarea asistenței între țările noastre, a schimbului de metodologii și experiență, ar fi foarte binevenit.

În final, participanții au confirmat dorința de a amplifica acest pas de cooperare și au convenit ca în termeni restrînși să fie finalizată procedura de negociere și semnare a acordului.

Declarațiile cu privire la impozitul pe venit pot fi depuse pînă pe 2 aprilie

Serviciul Fiscal de Stat va primi de la cetățeni declarațiile cu privire la impozitul pe venit pentru anul 2011 pînă pe 2 aprilie 2012. Pentru comoditatea contribuabililor, funcționarii fiscali vor lucra și în zilele de sîmbătă, pe 24 și 31 martie.

Potrivit informației acordate de surse din cadrul Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, graficul de lucru a fost modificat în scopul asigurării comodității deservirii contribuabililor, facilitării depunerii declarațiilor cu privire la impozitul pe venit pe anul 2011 și încadrării contribuabililor în termenul limită de prezentare a declarațiilor.

Astfel, zilele de odihnă de 24 și 31 martie au fost declarate zile de muncă (de la 08.00 pînă la 17.00) pentru funcționarii fiscali, responsabili de recepționarea declarațiilor. Pentru perioada 26-31 martie și pe 2 aprilie graficul de muncă a fost prelungit pînă la ora 19.00. Potrivit sursei citate, 2 aprilie este ultima zi de depunere a declarațiilor pe venit.

ONU va acorda Republicii Moldova aproximativ 200 de milioane de dolari

Republica Moldova a înregistrat progrese semnificative în cei 20 de ani de cînd este membră a Organizației Națiunilor Unite. Prin urmare, ONU va acorda țării noastre asistență financiară ce va ajunge pînă la 200 de milioane de dolari. Anunțul a fost făcut de coordonatorul rezident al ONU la Chișinău, Kaarina Immonen.

„Vom depune în continuare eforturi pentru îmbunătățirea guvernării democratice, a justiției și a drepturilor omului. De asemenea, vom opta pentru dezvoltarea interumană și incluziunea socială, dar și pentru crearea unui mediu rezistent în fața calamităților naturale”, a declarat Kaarina Immonen.

Ministrul de Externe, Iurie Leancă, crede că și țara noastră

ar trebui să vină cu o contribuție pentru ONU.

„Mi-aș dori ca în următorii 10 ani să schimbăm un pic optica. Și Moldova, odată cu dezvoltarea sa economică, socială și politică, să contribuie la soluționarea problemelor cu care se confruntă comunitatea internațională, inclusiv financiar”, a precizat ministrul.

Numai în ultimii cinci ani, Organizația Națiunilor Unite a finanțat, în țara noastră, proiecte în valoare de 100 de milioane de dolari.

Republica Moldova a aderat la ONU, pe 2 martie 1992. În cei 20 de ani, au fost semnate aproape 300 de acorduri internaționale și convenții ale ONU.

Începe ziua cu DREPTUL!

◆ Flash

Vlad Filat cere asigurarea ordinii de drept și respectarea legii în ziua de 16 martie

Autoritățile de la Chișinău intenționează să sporească măsurile de securitate pentru ziua de astăzi, 16 martie, când deputații se reunesc în ședință pentru a alege șeful statului.

Despre acest subiect a discutat premierul Vlad Filat cu reprezentanții tuturor structurilor de forță: Procuratura Generală, Ministerul de Interne, Serviciul de Informații și Securitate, Centrul Anticorupție și Serviciul de Pază Protecție, pe care i-a convocat, recent, la Guvern.

În cadrul ședinței, a fost abordată problema asigurării ordinii publice în ziua alegerii președintelui pentru a se evita ciocniri violente și tulburări ale ordinii publice.

Această decizie a fost luată după ce Partidul Comuniștilor a anunțat că în ziua în care parlamentarii vor alege șeful statului, ei își vor scoate simpatizanții în stradă pentru a protesta împotriva alegerilor, care, după părerea lor, sînt ilegale.

Premierul a subliniat necesitatea mobilizării forțelor de ordine și coordonării eficiente a acțiunilor acestora și a solicitat conducerii instituțiilor în cauză să întreprindă toate măsurile necesare pentru asigurarea ordinii de drept și respectarea legii.

La ședință au participat ministrul Afacerilor Interne, Alexei Roibu, directorul SPPS, Igor Bodorin, directorul CCCEC, Viorel Chetraru, directorul adjunct al SIS, Valentin Dediu, și Procurorul General al Republicii Moldova, Valeriu Zubco.

■ Sistemul judiciar va fi modernizat

Ministrul Justiției Oleg Efrim a semnat, recent, la Strasbourg cel de-al doilea Protocol adițional la Convenția Europeană de Asistență Judiciară în Materie Penală.

Documentul prevede dezvoltarea tehnologiilor informaționale în întreaga lume, în contextul practicii penale.

Ministrul Justiției precizează că semnarea protocolului are un șir de beneficii. Va deveni posibilă transmiterea cererilor de asistență judiciară prin intermediul mijloacelor electronice de comunicații, ceea ce va permite urgentarea soluționării lor.

De asemenea, va fi posibilă audierea prin intermediul unor conferințe video sau telefonice, iar mai multe state vor putea organiza echipe comune de anchetă.

În plus, documentul are un capitol aparte care vizează protecția martorilor și a datelor cu caracter personal.

Codul de procedură penală a R. Moldova urmează să fie modificat și completat, în vederea aplicării prevederilor celui de-al doilea Protocol la Convenția Europeană de Asistență Judiciară în Materie Penală. Schimbările sînt deja examinate în comisiile de profil ale Parlamentului.

Republica Moldova este parte la Convenția Europeană de Asistență Judiciară în Materie Penală din anul 1997.

■ Guvernul va oferi acces online la serviciile publice

Guvernul intenționează să ofere acces online la cît mai multe servicii publice, potrivit proiectului Planului de acțiuni pentru un Guvern Deschis, prezentat, luni, 12 martie, în cadrul unei mese rotunde.

Prin această metodă, autoritățile își propun reducerea cozilor și oferirea unor servicii rapide și de calitate.

Potrivit planului de acțiuni, chiar din acest an la dispoziția publicului vor fi puse, în format electronic, date legate de admiterea în instituțiile de învățămînt, subvențiile în agricultură, licențele acordate de Camera de Licențiere și altele.

■ O stradă europeană va uni sectoarele Ciocana și Rîșcani din Chișinău

Primul bulevard al Chișinăului reabilitat integral va fi cel care unește sectoarele Ciocana și Rîșcani.

Autoritățile municipale promet că, după reabilitare, bulevardul Alecu Russo din Chișinău va arăta ca o adevărată stradă europeană. Proiectul prevede lărgirea carosabilului cu 2 metri pe ambele părți, schimbarea sistemului de canalizare, crearea pistelor pentru bicicliști pe trotuar, iluminarea cu leduri și instalarea iluminatului decorativ. Potrivit șefului Direcției transport, Adrian Boldurescu, costul total al lucrărilor (plus TVA), se ridică la 86 milioane de lei. Din această sumă, marcajul, iluminatul și asfaltarea va costa circa 58 milioane de lei. Baniul vor fi obținuți în cadrul programului Corporației Financiare Internaționale cu privire la reabilitarea bdului Alecu Russo. În prezent, proiectul se află la expertiza tehnică.

■ Pe 25 martie va avea loc trecerea la ora de vară

Pe 25 martie, în ultima duminică a lunii curente, la ora 2.00, pe întreg teritoriul republicii se va introduce timpul „de vară”, prin transferul acelor ceasornicului înainte cu o oră.

Potrivit unei dispoziții a Guvernului Republicii Moldova, semnată de prim-ministrul Vlad Filat, trecerea la ora de vară se face în conformitate cu propunerea Comisiei Economice Europene a Organizației Națiunilor Unite și concomitent cu statele-membre ale Comunității Europene.

Colegii de la CSM despre Nicolae Timofti: Va face față tuturor provocărilor

Colegii de muncă ai candidatului pentru funcția de președinte al țării, Nicolae Timofti, cred că magistratul este candidatura potrivită pentru a ocupa fotoliul prezidențial. Majoritatea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii sînt siguri că Nicolae Timofti va face față tuturor provocărilor.

„Mă bucur că politicienii pun accent pe oameni corecți și profesioniști și sînt sigur că este în stare să facă multe lucruri bune

pentru țară, avînd în vedere experiența, competența și faptul că este jurist”, a precizat membrul Consiliului Superior al Magistraturii, Igor Dolea.

„Este un om care are simțul dreptății foarte bine dezvoltat. Cred că este o candidatură foarte potrivită la funcția de președinte al țării”, a menționat membrul CSM, Anatol Țurcan.

Potrivit membrului CSM, Boris Negru, Nicolae Timofti este un om pregătit și cumpătat.

Președintele Consiliului Superior al Magistraturii, Nicolae Timofti, spune că nu a fost niciodată un carierist. Mai mult decît atît, nu a crezut vreodată că ar putea fi propus pentru funcția supremă în stat.

„Eu nu am fost un carierist asta o știe lumea. Dacă am ocupat unele funcții de conducere în sistemul judecătoresc, au fost doar la propunere, nu m-am cerut. Nu am lucrat ca să fiu în funcții. Toți au spus noi vă dorim, știm că o să faceți față și am acceptat”, a declarat președintele CSM.

Nicolae Timofti a fost propus pentru funcția de președinte al țării, pe 12 martie, de către Alianța pentru Integrare Europeană.

Jurist și microbist. Nicolae Timofti activează de 35 de ani în jurisprudență

Este fan al echipei „Steaua”, București, microbist înrăit și judecător cu experiență. Nicolae Timofti a deținut pînă acum mai multe funcții în sistemul judiciar, inclusiv a fost vicepreședintele Judecătoriei Supreme a Republicii Moldova.

Nicolae Timofti este originar din satul Ciutulești, raionul Florești. Are 63 de ani, este căsătorit și are trei băieți. Magistratul a făcut armata în Germania, a absolvit Universitatea de Stat și a făcut carieră în juridică. La 12 aprilie el

va împlini 36 de ani de cînd activează în jurisprudență.

În prezent, Nicolae Timofti este președinte al Consiliului Superior al Magistraturii. Candidatul la președinție este cunoscut ca microbist înrăit și fan al echipei „Steaua”.

El locuiește împreună cu familia la apartament, într-un bloc din Capitală.

Nicolae Timofti este cavaler al Ordinului „Gloria Muncii” și deține titlul „Om Emerit”. În Armata Sovietică a avut grad de locotenent superior.

Ministerul Economiei, „cu ochiul” pe protecția consumatorului

Consumatorul este una din verigile importante ale unei pieți bine dezvoltate, iată de ce Ministerul Economiei este cel care își prezintă interesul de a învăța din experiența de succes a Austriei în acest sens pentru a armoniza legislația privind protecția consumatorului.

Necesitatea stringentă de a aduce standardele legislației naționale la cele compatibile și asemănătoare cu ale Uniunii Europene în domeniul protecției consumatori-

lor, în sfera serviciilor financiare a stat la baza organizării seminarului bilateral: „Politici de protecție a Drepturilor consumatorilor în Austria și Republica Moldova - în domeniul Serviciilor Financiare”, desfășurat recent.

Georg Reibmayr, atașat pentru Muncă, Relații Sociale și Protecția Consumatorului de la Ambasada Austriei la Chișinău, a precizat că seminarul va oferi actorilor din Republica Moldova, care activează în domeniul pro-

tecției consumatorilor o privire de ansamblu despre sfera respectivă în Austria, potrivit unui comunicat al Ministerului Economiei.

Vice-ministrul Economiei, Octavian Calmîc, a precizat că Republica Moldova a reușit deja să întreprindă numeroși pași în domeniul protecției consumatorilor, atît la nivel de adaptare a legislației naționale, cît și la nivel de structuri în domeniul respectiv, referindu-se aici la constituirea, la 1 ianuarie 2012,

a Agenției pentru Protecția Consumatorului, care de facto, are un șir de atribuții noi pe toate dimensiunile ce țin de interacțiunea dintre agenții economici și consumatori.

Seminarul dat, se înscrie în șirul evenimentelor organizate de Ministerul Economiei cu ocazia Zilei Mondiale a Drepturilor Consumatorilor, marcată tradițional la 15 martie, dar și promovării săptămîinii informării consumatorilor în perioada 12-16 martie 2012.

În scurt timp, va apărea Asociația necomercială profesionistă de persoane juridice

Patru companii de leasing din Moldova, care dețin peste 70% din volumul serviciilor de leasing din țară, au inițiat crearea Asociației necomerciale profesioniste de persoane juridice. Asociația intenționează să colaboreze strîns cu autoritățile publice, clienții, dar și cu parteneri externi.

Prin crearea asociației, fondatorii își propun să organizeze simpozioane și seminare legate de activitatea de leasing.

„Ideea creării asociației există de mai mulți ani, însă doar recent am reușit să aducem la un numitor comun interesele participanților pieței. Noi dorim ca segmentul de leasing să funcționeze pe înțelesul tuturor”, spune președintele asociației, Natan Garștea.

Fondatorii susțin că scopul Asociației necomerciale profesioniste de persoane juridice constă nu numai în protejarea intereselor operatorilor și participanților pieței, ci și a clienților.

„Noi am dori ca de la bun început clienții să înțeleagă avantajele și toate aspectele contractului de leasing, care trebuie să fie clar pentru toate părțile implicate în acest domeniu”, a specificat Natan Garștea.

Conform datelor asociației, în prezent, în Moldova activează peste 20 de companii de leasing.

„Munca la negru”, termen cu valoare juridică

Potrivit unui proiect de lege, plasat pe site-ul oficial al Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Codul muncii ar urma să includă o prevedere nouă, potrivit căreia, munca la negru este interzisă. Proiectul respectiv definește și noțiunea de „muncă la negru”.

Astfel, în sensul Codului muncii, prin muncă la negru se va înțelege orice muncă prestată fără încheierea contractului individual de muncă în modul stabilit de către cod.

Amintim că definirea juridică a noțiunii „muncă la negru” este una dintre măsurile Planului de acțiuni privind minimizarea practicii de achitare a salariilor „în plic” și „muncii la negru”, aprobat de Guvern la 22 iunie 2011.

Potrivit acestui plan, ar urma ca Biroul Național de Statistică să realizeze un sondaj bianual privind fenomenele achitării salariilor „în plic” și „muncii la negru”.

De asemenea, planul arată că salariile în plic ar urma să fie temei de sancționare nu doar pentru angajatorii care le oferă, dar și pentru salariații care le acceptă. Iar în cazul fixării repetate de către Inspecția Muncii a practicării activității de muncă fără forme legale, angajatul ar urma să fie eliberat din funcție.

Comanda actelor de identitate poate fi realizată la telefon, iar documentele pot fi livrate la domiciliu

Cetățenii R. Moldova nu mai trebuie să piardă timpul în formarea cozilor la Secțiile pentru documentare, înregistrare și evidență a populației. Serviciul necesar poate fi comandat prin intermediul oficiului mobil de documentare.

Este suficient ca solicitantul să telefoneze la numărul: 25-70-70. Acest serviciu funcționează pe tot teritoriul Republicii Moldova.

La acest număr se prestează următoarele servicii: comanda actelor de identitate, înregistrarea la domiciliu/reședință, precum și înregistrarea persoanelor cu atribuirea numărului de identificare de stat.

Comanda mai poate fi plasată online prin Internet sau prin depunerea cererii la orice secție (birou) de evidență și documentare a populației.

Achitarea serviciului poate fi efectuată în oficiile teritoriale ale băncilor, care deservesc ÎS CRIS „Registru”, în oficiile teritoriale ale ÎS „Poșta Moldovei”, sau online prin intermediul cardului bancar.

Ministrul de Interne la dialog cu noul ambasador al Turciei la Chișinău

Turcia are un nou ambasador în Republica Moldova. E. S. Mehmet Selim Kartal a luat locul predecesorului său, Ahmet Ferit Ulker, care și-a încheiat misiunea la sfârșitul anului trecut. În acest context, ministrul Afacerilor Interne, Alexei Roibu, a avut, recent, o întrevedere cu noul ambasador al Republicii Turcia la Chișinău.

Ministrul de Interne a ținut să-l felicite pe înaltul oaspete cu ocazia acreditării în funcția de ambasador extraordinar și plenipotențiar pentru Republica Moldova și s-a arătat convins că dialogul moldo-turc, pe segmentul afacerilor interne, se va dezvolta cu un randament la fel de eficient precum a fost și pînă în prezent.

„Facem parte din aceeași regiune geostrategică și este important ca cooperarea

dintre ministerele de Interne ale statelor noastre să se dezvolte și pe viitor, pentru a asigura coordonarea și pri-

Republica Turcia, care activează pe teritoriul Republicii Moldova în condiții legale, este prioritatea activității

apreciat înalt aportul Turciei la organizarea unui șir de activități de instruire și training pentru polițiștii moldoveni,

cadrului legal de cooperare în domeniul instruirii polițienești, prin semnarea, la 2 iulie 2011, a Protocolului de cooperare între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia în domeniul instruirii poliției și a Protocolului de stabilire a Asociației Internaționale a Academiiilor de Poliție (INTER-PA), inițiativă lansată și condusă de partea turcă.

În această ordine de idei, ministrul Afacerilor Interne a exprimat dorința ca polițiștii din UTA Găgăuzia să poată beneficia în continuare de burse, în cadrul Academiei de Poliție din Ankara.

La rîndul său, E. S. Mehmet Selim Kartal a apreciat pozitiv relațiile de colaborare moldo-turcă, menționînd lipsa oricăror probleme politice între Republica Moldova

și Republica Turcia. „Ambele țări sînt situate în aceeași regiune și se confruntă cu aceleași probleme și provocări ale criminalității, care, în ultima perioadă, capătă un caracter transnațional tot mai pronunțat”, a remarcat înaltul oficial.

Potrivit diplomatului de la Ankara, Moldova și Turcia au același deziderat, cel al integrării europene, iar în vederea realizării acestui scop, efectuarea schimbului de experiență este absolut necesară.

De asemenea, ambasadorul turc la Chișinău a subliniat importanța schimbului de experiență avansată și pentru asigurarea combaterii adecvate a fenomenelor infracționale, și necesitatea intensificării eforturilor comune în acest sens.

Alexei Roibu și E. S. Mehmet Selim Kartal au convenit asupra necesității semnării, în cel mai apropiat timp, a Acordului privind readmisia persoanelor cu ședere ilegală, între Guvernele Republicii Moldova și Republicii Turcia.

Lilia DUMINICA

oritizarea activităților în domeniile de interes comun”, a subliniat Alexei Roibu.

„Siguranța cetățenilor moldoveni și a cetățenilor străini, inclusiv a celor din

MAI și, ca urmare a reformelor lansate, acest lucru va fi asigurat cu o mai mare responsabilitate și eficiență”, a dat asigurări ministrul.

Totodată, Alexei Roibu a

pe diferite domenii, în special la capitolul lupta contra terorismului și investigațiile tehnico-criminalistice.

Un aspect important pus în discuție a fost și stabilirea

Diplome belgiene pentru ofițeri moldoveni

Polițiștii moldoveni își perfecționează cunoștințele peste hotare, iar rezultatele demonstrează că depun toate eforturile pentru a fi la un nivel cu colegii lor europeni. O confirmă chiar ambasadorul Regatului Belgiei în România, acreditat și pentru Republica Moldova, E. S. Philippe Beke. Înaltul oficial a înmînat diplome celor doi colaboratori ai Direcției generale servicii operative care au trecut un curs de instruire de 6 luni, destinat analizei informației operative în domeniul criminalității.

Evenimentul a avut loc în cadrul vizitei ambasadorului Belgiei în Republica Moldova. La Chișinău, diplomatul a avut o întrevedere cu ministrul Afacerilor Interne, Alexei Roibu.

Din start, ministrul de Interne a exprimat un mesaj de felicitare înaltului oficial, cu prilejul Zilei Belgiei. Alexei Roibu a adus sincere mulțumiri, nu doar pentru faptul că Belgia a lansat inițiativa de a invita ofițerii moldoveni la cursurile de instruire, dar și pentru modul în care au fost tratați aceștia în cadrul poliției belgiene de către colegii lor, pentru aportul profesorilor în instruirea academică a celor doi polițiști, inclusiv pentru grija de zi cu zi de necesitățile personale și pentru integrarea lor rapidă în mediul societății belgiene.

În dialogul cu ambasadorul Philippe Beke, ministrul Afacerilor Interne a menționat că Regatul Belgiei și Republica Moldova au câteva similitudini, care le ajută în

cadrul cooperării bilaterale. „Ambele sînt state nu prea mari, sînt două țări europene și au oameni cu suflet mare”, a precizat acesta.

Totodată, lipsa unei misiuni diplomatice belgiene în Republica Moldova nu se răsfrînge nicidecum asupra succeselor obținute în cadrul colaborării dintre cele două părți. „Deși nu avem o misiune diplomatică a Regatului Belgiei la Chișinău, aceasta nu ne împiedică să facem lucruri bune la distanță, lucru posibil în mare parte datorită faptului că ofițerul de legătură al Poliției Federale a Belgiei, Jean Fontaine, este mereu prezent prin activitățile pe care le desfășoară, prin ideile sale novatoare și datorită interesului de a intensifica cooperarea bilaterală și de a apropia ambele instituții”, a subliniat Alexei Roibu.

Potrivit ministrului de Interne, „acum cîțiva ani, cooperarea polițienească bilaterală se limita doar la acțiuni formale, însă, odată cu numirea lui Jean Fontaine în funcția de ofițer de legătură, lucrurile s-au schimbat radical”.

„În Republica Moldova s-au schimbat foarte multe lucruri: au fost identificate noi perspective de integrare europeană, a fost ini-

torul afacerilor interne”, a mai mai punctat acesta.

La rîndul său, ambasadorul Philippe Beke a remarcat că relațiile dintre Belgia și Moldova au devenit mai dinamice. Potrivit diplomatului, Ministerul de Interne de la Chișinău este un partener de încredere pentru Guvernul de la Bruxelles.

Oficialul a dat asigurări că Belgia, în calitate de membru fondator al Uniunii Europene, depune toate eforturile pentru a asigura parcursul european al Republicii Moldova. „Vom contribui la desfășurarea cât mai rapidă a procesului de liberalizare a regimului de vize, pentru ca cetățenii moldoveni să poată călători cât mai ușor în spațiul comu-

țiat procesul de reformare a MAI, a fost inițiată reforma justiției și altele, care vin să modernizeze sec-

ționar, inclusiv în Belgia”, a precizat Philippe Beke.

Lilia DUMINICA

IDIS „Viitorul” a publicat Ghidul legislativ al alesului local în luarea deciziilor și gestionarea finanțelor publice

Recent, IDIS „Viitorul” a lansat două publicații pentru aleșii locali, menite să le faciliteze activitatea de zi cu zi. În acest sens, este vorba despre Ghidul legislativ al alesului local și Ghidul pe domeniul finanțelor publice locale. Publicațiile au apărut cu sprijinul financiar al Fundației germane „Hanns-Seidel”, oferit în cadrul proiectului „Consolidarea autonomiei locale prin creșterea profesionalismului noilor aleși locali din Republica Moldova”.

Ghidul legislativ al alesului local a fost elaborat de juristul Ion Creangă și compilează toate actele legislative care vizează activitatea APL, insistând pe clasificarea lor pe categorii, astfel încât să fie mai ușor de operat pentru decidenți. Totodată, ghidul oferă modele de decizii și dispoziții emise de APL în activitatea sa cotidiană.

„Sperăm că aceste texte vor deveni adevărate îndrumări pentru autoritățile administrației publice locale în procesul de elaborare și emitere a actelor administrative, va facilita activitatea

funcționarilor la nivel local și, implicit, va contribui la unificarea sistemului actelor normative”, susține directorul IDIS „Viitorul”, Liubomir Chiriac, care a coordonat proiectul respectiv.

Ghidul finanțelor publice locale a fost întocmit de economista de la IDIS „Viitorul” Angela Secrieru. Publicația explică modul de formare a bugetelor locale, insistând pe posibilitatea formării veniturilor proprii, inclusiv prin stabilirea impozitelor și taxelor locale, dar și pe oportunitățile de accesare a proiectelor de dezvoltare.

„Gestionarea eficientă a finanțelor publice poate ajuta administrațiile publice locale din Republica Moldova să-și transforme unitățile teritoriale într-un loc prielnic de trai și muncă”, a subliniat Angela Secrieru.

Totodată, Anatolie Chetraru, vicepreședintele raionului Hîncești a afirmat că „instruirea și distribuția materialelor informative este foarte utilă pentru noi, în special pe domeniul finanțelor publice, care e cel mai dureros resimțit. Avem nevoie de împărțirea experienței celor care înțeleg cum se formează bugetele locale, pot manevra ușor cifrele și

pot mobiliza fondurile disponibile.

Publicațiile sînt puse la dispoziție într-un tiraj de 1000 și respectiv 500 de exemplare. Ghidurile vor fi distribuite președinților de raion, primarilor și șefilor direcției administrație publică locală din toată republica.

În același timp, tot cu sprijinul „Hanns-Seidel”, IDIS „Viitorul” a elaborat Ghidul investițional al localităților din municipiul Chișinău. La 19 ianuarie 2012 a fost prezentată public pe larg pelicula „Chișinău – o capitală europeană”, produsă în parteneriat cu „OWH Studio”.

La fel, au avut loc cursuri de instruire pentru aleșii locali și funcționarii publici pe domenii precum: scrierea proiectelor, formarea parteneriatelor public-private, gestionarea finanțelor publice locale, procesul politic, strategic și decizional la nivel local, managementul serviciilor publice locale și patrimoniul public. La acest moment, IDIS „Viitorul”, în parteneriat cu Primăria municipiului Chișinău, implementează un proiect european pe dimensiunea eficienței energetice.

Cor. DREPTUL

Consultări politice moldo-ruse la nivel interministerial

Cooperarea moldo-rusă, acesta a fost subiectul discutat de viceministrul de Externe ai Republicii Moldova și Federației Ruse, în cadrul consultărilor desfășurate, recent, la Moscova. Agenda discuțiilor a inclus o serie de aspecte ce țin de relațiile dintre cele două state în domeniile politic, economic, umanitar, precum și problematica transnistreană.

Evenimentul s-a desfășurat în conformitate cu Planul interministerial de consultări pentru anul 2012. Delegația Republicii Moldova a fost condusă de viceministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Andrei Popov, iar cea a Federației Ruse de secretarul de stat, viceministrul Afacerilor Externe, Grigori Karasin.

Interlocutorii au menționat importanța menținerii dinamicii pozitive a contactelor bilaterale la diferite nivele, înregistrată pe parcursul anului trecut, și s-au pronunțat pentru continuarea și extinderea cooperării în domeniile de interes comun.

Un subiect aparte l-a constituit pregătirea către ședința ordinară a Comisiei mixte pentru colaborarea comercial-economică, desfășurarea căreia este preconizată în primăvara anului curent la Chișinău. În context, părțile au remarcat creșterea substanțială a volumului schimburilor comerciale atestată în anul 2011 și scoaterea unor bariere pentru dezvoltarea comerțului dintre state. Oficialii au realizat un schimb de opinii privind organizarea Zilelor Culturii Republicii Moldova în Federația Rusă în toamna acestui an.

Interlocutorii au discutat, de asemenea, și unele subiecte ce țin de interacțiunea ambelor state în cadrul organismelor internaționale și regionale, inclusiv în cadrul CSI.

Abordînd subiectul reglementării conflictului transnistrean, cei doi viceministri au efectuat un schimb de opinii pe marginea runde de negocieri oficiale în formatul „5+2” ce a avut loc, recent, la Dublin. În mod special, a fost remarcată importanța promovării măsurilor de consolidare a încrederii.

În contextul marcării, în aprilie curent, a 20 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice între Republica Moldova și Federația Rusă, părțile au convenit asupra organizării unor acțiuni comune.

Următoarea rundă de consultări va avea loc în semestrul II al anului curent, la Chișinău.

Lilia DUMINICA

Combaterea torturii în anul 2011: rezultatele obținute de procurori

Tortura este un fenomen care persistă încă în Republica Moldova, iar unele date denotă că persoanele torturate, de cele mai multe ori, nu sînt pedepsite sau li se aplică sancțiuni mult prea ușoare. Într-un combaterea acestui fenomen sînt antrenate mai multe organizații atât statale, cît și neguvernamentale, iar Procuratura nu este o excepție în acest sens. Recent, în cadrul unei întrevăderi ce a avut loc la Pro-

curatura Generală, a fost prezentat bilanțul pentru anul 2011 privind combaterea torturii.

Astfel, în decursul anului precedent, în organele Procuraturii au parvenit 958 de sesizări referitoare la fenomenul torturii și alte rele tratamente, cu 130 mai multe în comparație cu anul 2010.

În rezultatul examinării sesizărilor, de către procurorii res-

ponsabili de examinarea cazurilor de tortură din cadrul procuraturilor teritoriale și specializate au fost pornite 108 cauze penale, în 775 de cazuri a fost refuzată pornirea urmăririi penale, 92 de cauze penale au fost încetate, în instanța de judecată au fost expediate 36 de cauze penale.

În perioada de referință, Secția combatere tortură a examinat 152 de adresări, dintre care 34 au fost admise.

În baza art.309¹ Cod penal (tortura), de către instanțele de fond au fost pronunțate 9 sentințe în privința a 11 persoane, iar în baza art.328 alin.(2) și (3) Cod penal - 24 sentințe în privința a 41 de persoane.

În aceeași perioadă, de către Judecătoria Militară în baza art.368 Cod penal au fost examinate 10 cauze penale în privința a 11 persoane (militari prin contract și în termen ai Armatei Naționale și ai Departamentului Trupelor de Carabinieri).

De asemenea, procurorii investighează și infracțiunile de exces de putere și tortură comise după evenimentele din aprilie 2009.

Astfel, au fost înregistrate și examinate, în special de Procuratura militară Chișinău și Procuratura mun. Chișinău, 108 sesizări cu privire la infracțiuni. În 31 de cazuri procurorii s-au autosesizat.

Din numărul total al plîngerilor:

- în 58 de cazuri au fost pornite cauze penale (29 - tortură, 19 - exces de putere sau depășirea atribuțiilor de serviciu, 10 - alte categorii de infracțiuni);

- 27 dosare în privința a 43 colaboratori de poliție au fost finalizate și expediate în judecată, pe majoritatea din ele, pînă la moment, cercetările judecătorești continuă;

- în restul cazurilor, urmărirea penală, fie a fost încetată din lipsa elementelor constitutive ale infracțiunilor, fie a fost suspendată pe motiv că nu a fost posibil de stabilit identitatea persoanelor care au acționat ilegal, fiind cu cagule pe cap.

În rezultatul examinării acestor categorii de infracțiuni, instanțele de judecată:

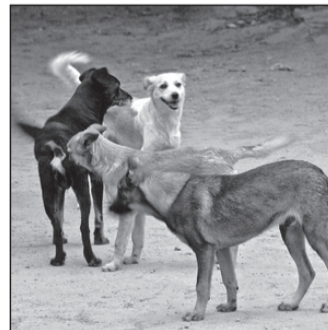
- au condamnat 3 polițiști,
- au achitat 19 polițiști,
- în privința unui polițist, procesul penal a fost încetat cu tragerea la răspundere contravențională.

Cor. DREPTUL

Chișinăul va avea un azil pentru maidanezi de 2 milioane de euro?

Primarul Chișinăului Dorin Chirtoacă a readus în discuție problema cîinilor maidanezi. Potrivit Institutului „Chișinăuproiect”, construcția unui azil pentru cîinii vagabonzi din Capitală ar costa 32 de milioane de lei (circa 2 milioane de euro).

„Nu-i prea mult pentru cîinii? Pentru bugetul municipal e o sumă mult prea

mare”, a replicat primarul la azilul prețului anunțat. Dorin Chirtoacă a invitat organizațiile neguvernamentale să identifice surse externe de finanțare. „Soluția trebuie găsită, pentru că riscurile sînt prea mari”, a adăugat primarul. El nu a exclus ca din bugetul municipal să fie alocați bani în acest scop

chiar în anul acesta.

Proiectul prevede construcția unui complex de clădiri format dintr-un spital clinic, un bloc administrativ, un crematoriu pentru leșuri și voliere cu o mie de locuri. În cazul în care ar exista finanțare, construcția azilului s-ar realiza în doi ani.

La Chișinău nu există nici un azil pentru cîinii vagabonzi. Singurul mijloc utilizat pentru a reduce numărul patrupezilor fără stăpîn este otrăvirea. Pînă acum, la Băcioi funcționa un azil pentru cîinii al asociației neguvernamentale „Alga”.

Președintele ONG-ului, Valentina Dubnic, nu crede că autoritățile municipale vor cu adevărat să construiască un azil pentru maidanezi. „Sînt niște minciuni. Nu-i mai cred. Regia „Autosalubritate” continuă să otrăvească maidanezii din oraș”, susține Valentina Dubnic. Ea a anunțat că într-o lună va organiza la un post de televiziune public un concert de binefacere „Un leu pentru cățelul tău”. Totodată „Alga” a pregătit deja un azil provizoriu la Floreni pentru maidanezii din Chișinău.

Direcția poliție rutieră a MAI recomandă prudență în trafic

Începutul de primăvară aduce cu sine vreme instabilă. Deși calendaristic a sosit, timpul va începe să dea semne de primăvară la sfârșitul lunii martie. Până atunci, baba Dochia își va scutura cojoacele. Prognozele meteo arată că, temperatu-

ei rutiere recomandă șoferilor să-și echipeze corespunzător autovehiculele și să efectueze din timp reviziile. La plecarea cu autovehiculele, conducătorii acestora trebuie să verifice funcționarea la parametri normali a sistemului de iluminare-semnalizare, a sis-

- să adapteze viteza la condițiile de drum pentru că este una dintre principalele cauze ale accidentelor;

- să frâneze din timp, deoarece distanța de frânare a unui autovehicul se triplează în condițiile unui carosabil lunecos;

tomobil trusa medicală completată și stingătorul de foc.

Totodată, având în vedere condițiile meteo, poliția recomandă ca înainte de a pleca la drum, conducătorii auto trebuie să se informeze din timp cu privire la situația drumurilor pe care intenționează să se deplaseze, dacă acestea nu au fost închise sau dacă există restricții de circulație, precum și să-și pregătească eventuale rute ocolitoare. De asemenea, este indicat să circule cu o viteză care să nu depășească 30 km/h, în localități, sau 50 km/h în afara lor, când partea carosabilă este acoperită cu polei, gheață, mîzgă sau piatră cubică umedă.

Pietonilor li se recomandă să manifeste o atenție sporită când intenționează să traverseze partea carosabilă, să circule numai pe trotuar, iar când acesta lipsește, pe acostamentul din partea stîngă a drumului pe sensul său de mers, iar dacă sînt nevoiți să circule pe marginea drumurilor naționale, să poarte pe haine o sursă de lumină reflectorizantă vizibilă din ambele sensuri. Aceste măsuri vor contribui la siguranța tuturor participanților la trafic.

Cor. DREPTUL

rile din această lună vor fi sub limitele normei, fapt ce poate genera probleme la trafic.

Astfel, condițiile meteorologice prognozate pentru perioada următoare ar trebui să-i determine pe șoferi să ia măsurile corespunzătoare atunci când pleacă la drum, pentru a evita incidentele nedorite.

Angajații Direcției poliți-

temului de frînare, a instalației de dezaburire, a ștergătoarelor de parbriz, să mențină permanent curate parbrizul, luneta și geamurile laterale, precum și să verifice existența triunghiurilor reflectorizante, a trusei medicale și a stingătorului de incendii.

De asemenea, Direcția poliției rutiere recomandă șoferilor:

- să execute cu atenție manevrele de pornire de pe loc, depășirea și oprirea în condiții de siguranță;

- să fie odihniți pentru că ceața, precipitațiile, albul zăpezii scade acuitatea vizuală;

- să circule cu atenție în zilele cu precipitații abundente, când numărul accidentelor crește considerabil;

- sa se asigure că au în au-

Expert: Securitatea circulației rutiere în Moldova este în pericol

Securitatea circulației rutiere în Moldova este în pericol, consideră Ion Pănică, administrator al Întreprinderii de Stat „Centrul de pregătire a specialiștilor pentru Armata Națională”.

Esența problemei, a declarat el, este că de pregătirea și reciclarea șoferilor de toate categoriile astăzi în republică se poate ocupa oricine.

„Odată cu anularea licențierii acestui gen de activitate economică, orice societate cu răspundere limitată poate include în statutul său punctul „pregătirea conducătorilor auto”. Totodată, de regulă, noile „școli” nu dispun de bază tehnico-materială, încăperi respective, profesori de calificare înaltă. Controlul din partea statului asupra nivelului de pregătire a șoferilor în aceste instituții lipsește absolut”, a specificat interlocutorul.

Instituirea TVA la acest gen de activitate doar pentru întreprinderile de profil cu circuitul anual de 600 și mai multe mii de lei pune școlile serioase, mari, în situație dezavantajată în comparație cu firmele mărunte. „Trebuie, oare, să ne mirăm că majoritatea solicitanților de permis de conducere vor prefera calității pregătirii prețul ei mai ieftin? Chiar și exigența la susținerea examenelor în aceste SRL lipsește, profitul de moment este scopul lor principal. Doar nici lor nu le înaintează nimeni exigențe. Cine și cum poate

pedepsi instituțiile neglijente de învățămînt pentru pregătirea proastă a contravenienților permanenți ai Regulilor circulației rutiere? Acest fapt și-l amintesc numai în cazul accidentelor mari de circulație soldate cu victime umane”, a continuat administratorul.

„Este notabil că în Moldova este creat demult Consiliul Național pentru Securitatea Circulației Rutiere. La ultima lui ședință, prezidată de primul ministru Filat, în noiembrie anul trecut, au fost stabilite obiective concrete Ministerelor Afacerilor Interne, Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Educației, Sănătății, Tehnologiei Informației și Comunicațiilor. Ele urmau, la rîndul lor, să elaboreze și să înainteze propuneri pentru optimizarea stării de lucruri în acest domeniu. Termenele stabilite atunci au trecut demult, rezultatul este nul”, a constatat specialistul.

Lacunele și problemele, acumulate în pregătirea conducătorilor auto în republică, pot fi enumerate în continuare. „Se vor face ele auzite?”, se întreabă administratorul.

„Împreună cu colegii am elaborat propunerile noastre. Mi s-a încredințat să le aduc personal la cunoștință lui Vladimir Filat. Principalul nostru îndemn este că situația trebuie ameliorată în regim de urgență. În caz contrar, numărul victimelor accidentelor de circulație va crește cu fiecare zi”, este convins Pănică.

Încorporarea în Forțele Armate: Realizări și dificultăți

Doar un sfert din tinerii încorporați în Forțele Armate provin din orașe, ceilalți circa 75 la sută vin de la sate. Totodată, crește numărul recruților cu studii colegiale, medii și speciale. Acestea sînt date prezentate în cadrul ședinței de bilanț privind activitatea organelor administrativ-militare în anul 2011, desfășurată, recent, la Ministerul Apărării.

Potrivit șefului Direcției personal al Marelui Stat Major al Armatei Naționale, colonelul Eduard Ohladiuc, sarcina Guvernului Republicii Moldova privind încorporarea în Forțele Armate a fost îndeplinită în totalitate.

Astfel, în anul 2011, în Forțele Armate au fost încadrați 3720 de tineri, dintre care 2300 - în Armata Națională, 1300 - în Trupele de Carabinieri și 120 - în Serviciul de Grăniceri.

Informațiile prezentate în cadrul ședinței atestă că din numărul total de militari încorporați în serviciul militar în această perioadă, 85,1% sînt moldoveni de naționalitate, 6,3% - ucraineni, 3,4% - găgăuzi, 2,9% - ruși, iar 2,1% reprezintă alte naționalități.

Totodată, datele de analiză relevă că 72,3% din tinerii încorporați provin din mediul rural, iar 27,6% din orașe. Caracteristica calitativă a tinerilor încorporați mai arată că în anul precedent, s-a majorat numărul de recruți cu studii colegiale, medii și speciale. Astfel, după nivelul de studii 4,3% din cei încorporați au obținut studii colegiale, 54% au studii de bacalaureat, medii complete și medii speciale, iar 40% - studii medii incomplete.

Pe de altă parte, autoritățile mărturisesc despre existența unor probleme, depistate în cadrul campaniei de recrutare/încorporare în Forțele Armate. Potrivit colonelului Eduard Ohladiuc, este vorba în special despre superficialitatea activității comisiilor medico-militare din teritoriu, migrația tinerilor și completarea incorectă a dosarelor.

De asemenea, în anul trecut a scăzut numărul militarilor în termen eliberați pe motive de sănătate din Forțele Armate. Conform datelor prezentate de șeful Comisiei centrale de expertiză medico-militară, locotenent-colonelul Tatiana Tighineanu, în anul 2010 au fost eliberați 190 de militari, iar în 2011 - 153. „În același timp, a scăzut numărul militarilor eliberați cu boli preexistente încorporării, de la 131 în 2010 la 108 în 2011, acest lucru datorîndu-se examinării mai calitative a recruților în centrele militare, gradului înalt de calificare a medicilor care fac parte din aceste comisii, precum și colaborării cu Ministerul Sănătății”, a specificat Tatiana Tighineanu.

Potrivit legislației naționale, încorporarea tinerilor în serviciul militar în termen se desfășoară de patru ori pe an, iar durata stagiului militar în Forțele Armate este de 12 luni.

Lilia DUMINICA

Circa 80 de copii săraci vor merge în această vară la odihnă în Elveția

Circa 80 de copii social vulnerabili, cu vîrsta cuprinsă între 10 și 12 ani, din șapte instituții de tip rezidențial (școli internat și orfelinate) din Republica Moldova vor beneficia de odihnă, recuperare și intervenții medicale de specialitate. În acest sens, viceministrul Educației, Tatiana Potîng și vicepreședintele Consiliului Fundației Jörg Rickenmann, secretar general, Daniel Biedermann au semnat un Acord de Parteneriat cu Fundația „Swisscor” din Elveția.

Documentul prevede organizarea și desfășurarea unui sejur în tabăra medicală de vară „Swisscor” pentru copii din Republica Moldova.

Potrivit unui comunicat de presă al Ministerului Educației, copiii vor fi preselecționați, în această săptămînă, de către o echipă de specialiști din Elveția în colaborare cu directorii și medicii instituțiilor rezidențiale și de către un reprezentant al Ministerului Educației.

Copiii vor fi selecționați din cadrul următoarelor instituții subordonate Ministerului Educației:

- Școala de tip internat pentru copii orfani și rămași fără îngrijirea părinților din orașul Bender;

- Școala de tip internat pentru copii orfani și rămași fără îngrijirea părinților din orașul Bălți;

- Școala de tip internat pentru copii orfani și rămași fără îngrijirea părinților din orașul Strășeni;

- Școala internat pentru copii surzi și hipocuzici din orașul Bălți;

- Școala internat specială pentru copii orbi și slabvăzători din orașul Bălți;

- Școala internat specială pentru copii cu deficiențe locomotorii din orașul Hîncești;

- Școala internat pentru copii cu deficiențe mintale din orașul Telenești.

Potrivit prevederilor acordului, copiii vor merge la tabăra „Swisscor” împreună cu însoțitori, selecționați din cadrul instituțiilor rezidențiale din care vor fi aleși și copiii.

Tabăra de vară „Swisscor” se va desfășura în perioada 26 iulie - 9 august 2012, în regiunea Trogen, cantonul Appenzell din Elveția. Programul taberei presupune participarea copiilor la o vastă activitate culturală și educativă.

De menționat că, Fundația „Swisscor” a fost creată în anul 2000 de către Adolf Ogi, fost președinte al Confederației Elvețiene. Unul din obiectivele fundației este organizarea odihnei și tratamentului copiilor socialmente defavorizați în Elveția. Aceasta va fi a treia tabără desfășurată pentru copiii defavorizați din Moldova. În anii 2007 și 2010, alți 160 de copii din Republica Moldova au beneficiat de odihnă și tratament în taberele de vară „Swisscor”.

• La solicitarea cititorilor

Aspecte generale referitoare la aplicarea apostilei

Regulamentul privind aplicarea apostilei elaborat în vederea realizării prevederilor Legii nr.42-XVI din 2 martie 2006 pentru aderarea la Convenția cu privire la suprimarea cerinței supralegalizării actelor oficiale străine stabilește procedura de examinare a semnelor ce confirmă autenticitatea documentelor supuse apostilării și de aplicare a apostilei pe actele oficiale întocmite pe teritoriul Republicii Moldova care urmează să producă efecte juridice pe teritoriul unui stat, parte la Convenția de la Haga.

Ministerul Justiției este responsabil pentru aplicarea apostilei pe următoarele acte oficiale eliberate pe numele și în interesul persoanelor fizice și juridice:

- actele de stare civilă eliberate după 24 februarie 1998 și duplicatul actelor de stare civilă, cu excepția certificatelor de deces, eliberate în termen de 3 luni până la prezentarea actelor pentru aplicarea apostilei;
- documentele emise de Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor;
- cazierile judiciare emise de Ministerul Afacerilor Interne;
- actele de studii, eliberate de instituțiile de învățământ acreditate în modul stabilit de legislație care se vor prezenta însoțite de confirmarea de la instituția de învățământ care a eliberat actul de studiu sau de la Ministerul Educației;
- actele notariale;
- hotărâri judecătorești și alte acte eliberate de autorități judiciare, inclusiv instanțe judecătorești, organe ale procuraturii, grefieri sau executori judecătorești;
- adeverințele eliberate de Casa Națională de Asigu-

rări Sociale care atestă vechimea în muncă;

h) adeverințele medicale eliberate de Centrul medical specializat pentru examinarea medicală a emigranților și imigranților și Centrul național științifico-practic de medicină preventivă / Centrul de profilaxie și combatere SIDA;

i) alte acte eliberate de organele oficiale ale Republicii Moldova pe numele persoanelor fizice și juridice care cad sub incidența art.1 al Convenției cu privire la suprimarea cerinței supralega-

va. În acest caz apostila va fi aplicată în urma certificării în modul corespunzător pe teritoriul Republicii Moldova de către organele abilitate.

Apostila se aplică pe actul original. În cazul actelor cu multiple pagini, apostila se aplică pe pagina cu semnătura supusă apostilării. Dacă pe actul pe care urmează să fie aplicată apostila nu există suficient loc, se va atașa pe rectou sau pe versou o alonjă pe care se aplică și completează apostila, iar pentru documentele înfiliate apostila se va aplica pe un autocolant

inclusiv apostila, după care semnătura traducătorului se legalizează de către un notar, iar în final pe traducerea legalizată se aplică apostila. Actele pentru aplicarea apostilei pot fi prezentate fie personal de către persoana vizată prin actul întocmit sau de către persoana care l-a semnat, în cazul actelor emise de către autoritățile administrației publice centrale în interes propriu, fie de către un reprezentant expres împuternicit prin mandat sau procură autenticată notarial.

Pentru apostilarea actelor, solicitantul depune o cerere, care conține numele, prenumele solicitantului, date referitor la domiciliu, actul de identitate, lista actelor depuse pe care se solicită aplicarea apostilei, titlul actului pe care se solicită aplicarea apostilei, data, semnătura. La cerere se anexează originalul actului care face dovada achitării taxei de stat. Pentru aplicarea apostilei în regim de urgen-

ță, la cerere se anexează și originalul actului care face dovada achitării tarifului suplimentar. Persoana care depune actele pentru aplicarea apostilei în nume propriu va prezenta buletinul de identitate în original și copia acestuia. În cazul persoanelor care se află în raporturi de rudenie de până la gradul patru sau de căsătorie, precum și al tutorilor și curatorilor, se vor prezenta și documentele ce confirmă raporturile de rudenie sau de căsătorie ori instituirea tutelei sau curatele. În cazul reprezentanților întreprinderilor, societăților comerciale și altor persoane juridice, se va prezenta procura sau alt document ce legalizează împuternicirile reprezentatului, în care să fie indicate numele și datele personale ale persoanei împuternicite. După verificarea actelor depuse în vederea apostilării, persoana responsabilă va aplica apostila.

lizării actelor oficiale străine, încheiate la Haga la 5 octombrie 1961.

Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va aplica apostila doar pe documentele administrative ale autorităților administrației publice centrale emise de acestea în interes propriu. Fac excepție actele întocmite de către autoritățile administrației publice centrale la cererea și pe numele persoanelor fizice și juridice solicitante.

Apostila nu se aplică pe:

- documentele întocmite de agenții diplomatici sau consulari ai Republicii Moldova;
  - documentele administrative care au legătură directă cu o operațiune comercială sau vamală.
- Originalele documentelor oficiale emise de organele abilitate ale fostei URSS nu vor fi supuse apostilării pe teritoriul Republicii Moldo-

alb. Alonja se anexează actului supus apostilării printr-o modalitate care nu va permite dispersarea lor fără deteriorarea fie a actului, fie a alonjei, fiind cusute și sigilate cu aplicarea semnăturii persoanei împuternicite să aplice apostila și a ștampilei organului corespunzător. Apostila se poate aplica doar pe copia legalizată notarial a actului original. Documentele prezentate pentru legalizare trebuie să fie scrise clar și citet. Semnăturile persoanelor oficiale și amprente sigiliilor lor trebuie să fie desluite. În caz de depistare a greșelilor mecanice evidente, a faptelor ce contravin una altele, actele se înapoiază pentru efectuarea corectărilor necesare. Dacă în statul destinatar va fi necesară prezentarea traducerii efectuate în statul emitent, actele, după aplicarea apostilei pe original, se traduc în limba țării de destinație de către un traducător,

♦ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări

răspunde juristul

Vitalie MODRÎNGĂ

? Se știe că din cauza represiunilor mulți locuitori din Moldova sau refugiați în România. Cetățenii refugiați se consideră persoane repressate, având în vedere că averea lor a fost acaparată de orînduirea comunistă? De asemenea, aș vrea să știu dacă sînt scutiți de plata taxei de stat persoanele care au inițiat proces de reabilitare.

Grigore Croitoru,
or. Camenca

Conform articolului 1 din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, represiune politică se consideră curmarea de vieți omenești, măsurile de constrîngere întreprinse de către stat față de cetățeni din motive politice, naționale, religioase sau sociale sub formă de privațiune de libertate, deportare, exilare, trimitere la muncă silnică în condiții de limitare a libertății, expulzare din țară și lipsire de cetățenie, expropriere, internare forțată în instituții de psihiatrie, sub altă formă de limitare a drepturilor și libertăților persoanelor declarate periculoase din punct de vedere social pentru stat sau pentru regimul politic, realizate în baza deciziilor organelor de stat administrative, judiciare și extrajudiciare.

Articolul 2 din aceeași lege prevede că, victime ale represiunilor politice se consideră:

- persoanele care au avut de suferit de pe urma represiunilor politice stipulate în articolul 1;

- persoanele asupra cărora au fost adoptate decizii de represiune politică, dar care au reușit să evite represiunile directe, inclusiv prin refugiu peste hotarele republicii;

- membrii familiei persoanelor supuse represiunilor, inclusiv copiii care s-au născut în locurile de represiune sau în drum spre ele, persoanele care au fost impuse sau nevoite să-și urmeze părinții, rudele, tutorii în exil ori la locul de deținere specială, sau rămase fără îngrijirea acestora, precum și copiii persoanelor executate în urma represiunilor politice.

Conform art.85 alin.(1) lit.d) din Codul de procedură civilă sînt scutiți de plata taxei de stat persoanele supuse represiunilor politice în principile privind represiunilor.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui cupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cât mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați cuponul și, împreună cu întrebarea Dvs, trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(martie 2012, nr. 10(413))

Transport mai scump în Capitală

Scumpirea călătoriilor cu microbuzul prin Capitală este inevitabilă, doar că nimeni nu știe cînd și cu cît.

Pînă acum, majorarea tarifelor a fost cerută de cinci din cei 19 administratori de rute din Chișinău. Unii vor ca o călătorie cu microbuzul să coste 6 lei, iar alții au solicitat un tarif de 7 lei.

Autoritățile nu vor examina solicitarea transportatorilor înainte ca toți administratorii de rute din Capitală să depună cereri în scris. Șeful Direcției transport crede că ceilalți nu îndrăznesc să ceară majorări pentru că nu au calculele necesare pentru ași motiva solicitarea. Șoferii, însă, au declarat că scumpirea carburanților, a pieselor de schimb și drumurile proaste sînt argumente suficiente.

O eventuală majorare a prețului pentru o călătorie cu microbuzul ar putea avea loc doar după ce toți administratorii de rute vor solicita în scris acest lucru. Anterior, edilul Capitalei, Dorin Chirtoacă a declarat că și în cazul unei scumpiri, călătoria cu microbuzul nu va costa mai mult de 5 lei.

Răspundere penală pentru cei care vor racola copii pe Internet

Persoanele care vor racola copii pe Internet, vor fi pedepsite penal. Modificări legislative în acest sens au fost elaborate de Ministerul Afacerilor Interne și vor fi propuse spre aprobare Guvernului și Parlamentului.

Viceministrul Afacerilor Interne, Iurie Cheptănarul a menționat, că persoanele care costează minori pe Internet, sub formă de propuneri urmate de fapte materiale, vor fi trase la răspundere penală. Cheptănarul a subliniat că în prezent lipsește un cadru normativ care ar reglementa domeniul Internetului, iar situația se mai complică și din cauza caracterului internațional al delictelor de acest gen. Viceministrul a mai anunțat că, pentru asigurarea securității co-

piilor în spațiul virtual, pînă la finele anului curent, va fi creată și o secție specializată pe deconspirarea infracțiunilor respective în cadrul Centrului pentru Combaterea Traficului de Persoane. Conform datelor MAI, utilizarea accelerată a Internetului a generat creșterea numărului de infracțiuni ce țin de abuzul sexual al copiilor. Astfel, dacă în 2009 au fost deschise 109 dosare penale ce vizează copii-victime ale abuzului sexual, atunci în 2011 au fost înregistrate deja 175 de cauze penale. Totodată, în 2011 au fost inițiate 23 de dosare penale pe marginea traficului de copii, inclusiv cinci cauze ca urmare a utilizării Internetului și trei cauze pe subiectul pornografiei infantile.

Citații în judecată

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Parpalac Svetlana, a.n. 1971, cu ultimul domiciliu cunoscut: or. Bender, str. Cosmonavtov nr. 27, apt. 47, pentru data de 30 martie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 61) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Parpalac Iacob privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător D. Chistol

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL „Opera Studio”, pentru data de 5 aprilie 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 62) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Nefele” privind încasarea datoriei.

Judecător Garri Bivol

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cetlor: Borta Valeriu și Ciobanu Igor, pentru data de 9 aprilie 2012, ora 16.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 44) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea lui Serbușca Vasile privind încasarea prejudiciului material și moral.

Judecător D. Sușchevici

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Albu Aureliu, a.n. 25.01.1976, domiciliat: mun. Chișinău, str. Testemițanu nr. 29/2, apt. 56, pentru data de 11 aprilie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 55) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea depusă de Albu Rodica privind majorarea cuantumului pensiei alimentare.

Judecător Maria Avornic

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Tabuncic Ala, pentru data de 26 aprilie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 47) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea: Procuratura municipiului Chișinău în interesele minorului Bujor Daniel privind anularea contractului de vânzare-cumpărare.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător I. Busuioc

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului „Natur Produkt-ML” SRL, c/f 1006600004005, cu ultimul sediu cunoscut: mun. Chișinău, str. A. Mateevici nr. 109/1, of. 202, pentru data de 27 aprilie 2012, ora 12.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 61) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea „Vion-Impex” SRL privind încasarea sumei.

Judecător D. Chistol

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Ursachi Dorin, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, str. Gh. Asachi nr. 37/1, apt. 1, pentru data de 30 aprilie 2012, ora 14.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Suhodoliscaia Natalia privind încasarea împrumutului.

Judecător V. Brașoveanu

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Rizov Ion, cu ultimul domiciliu cunoscut: or. Taraclia, str. Pervomaiscaia nr. 108, pentru data de 2 mai 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Crudu Nicolae privind încasarea sumei.

Judecător V. Brașoveanu

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Demiohina Maria, născută pe 15.11.1991, pentru data de 3 aprilie 2012, ora 11.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 29) în calitate de pîrît în cauza civilă, intentată de: Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului, sectorul Rîșcani, privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător Serghei Papuha

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Reașin Serghei, pentru data de 27 aprilie 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 9) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Reașina Olga privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Iurie Potînga

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Radenco Igor, cu domiciliul: str. Chișinăului nr. 106, apt. 12, or. Cricova, mun. Chișinău, pentru data de 11 iunie 2012, ora 15.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 33) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-4148/11, intentată de RCL Cricova privind încasarea datoriei.

Judecător Gh. V. Bîrnaz

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Corcinschi Serghei, pentru data de 29 martie 2012, ora 14.45, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir.12) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea cet. Veliar Marina privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Viorica Mihaila

Judecătoria Botanică mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ursu Ina, pentru data de 2 aprilie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 25) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea cetlor: Ursu Tatiana, Ursu Oleg privind constatarea pierderii dreptului la spațiul locativ.

Judecător S. Teleucă

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Mîndrilă Petru, str. Independenței nr. 12/1, apt. 68, 72, mun. Chișinău, pentru data de 2 aprilie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 24) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Mîndrilă Valentina privind determinarea domiciliului copilului minor și obținerea permisului pentru intrarea-ieșirea copilului peste hotarele RM.

Vicepreședintele
Judecătoriei Botanice Iurie Cotruță

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Gunin Oleg Ivan, pentru data de 4 aprilie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 24) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Cojuhar Ecaterina privind declararea nulității căsătoriei.

Vicepreședintele
Judecătoriei Botanice Iurie Cotruță

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea pîrîtlui „Vasilisa-Imprim” SRL, cu ultimul sediu cunoscut: str. Sarmizegetusa nr. 92/1, mun. Chișinău, pentru data de 4 aprilie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 6) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea „Tina” SRL privind încasarea datoriei.

Judecător Svetlana Garștea-Bria

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Ciurac Vasile, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, str. Riga nr. 24, bloc „A”, pentru data de 5 aprilie 2012, ora 12.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 6) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Gorincioi Mihail privind constatarea faptului.

Judecător Svetlana Garștea-Bria

Judecătoria Botanică mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Popa - Matvei Aurica, pentru data de 5 aprilie 2012, ora 9.45, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Serghei Dimitriu

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ștefanco Silvia, pentru data de 2 aprilie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 305) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Aghenii Vladimir privind excluderea asociatului.

Judecător I. Tutunaru

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Sîmboteanu Igor, născut pe 24 februarie 1989, cod numeric personal: 2005037006782, pentru data de 3 aprilie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 311) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de SA „Moldcargo” către Sîmboteanu Igor, privind încasarea prejudiciului.

Judecător Vladislav Clima

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Romanova Nelea, domiciliată: mun. Chișinău, or. Vadul lui Vodă, str. Florilor nr. 17, pentru data de 11 aprilie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 318) în calitate de intervenient accesoriu în cauza civilă la acțiunea: Harjevski Fiodor, Harjevskiaia Anastasia, Harjevski Nazar privind recunoașterea dreptului de proprietate asupra imobilului, recunoașterea dreptului la succesiune legală.

Judecător Ala Malîi

Judecătoria Dondușeni, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Iazu Profir, pentru data de 4 aprilie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (Dondușeni, str. 31 August 1989, nr. 19, bir. 11) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Edinet-Gaz” privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Oxana Banari

Judecătoria Ocnîța solicită prezentarea cet. Vozian Ecaterina Igor, născută pe 17 aprilie 1990, domiciliată în or. Dondușeni, str. Independenței nr. 1/1, apt. 25, pentru data de 4 aprilie 2012, ora 13.30, la ședința de judecată (Ocnîța, str. Burebista nr. 47, bir. 25) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Vozian Constantin Petru privind desfacerea căsătoriei.

Judecător C. Albu

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului Î.I. „Stela Ciobanu” și administratorului întreprinderii date – Ciobanu Vasile, pentru data de 4 aprilie 2012, ora 11.00, la ședința de judecată (Orhei, str. Vasile Mahu nr. 135) în calitate de pîrîți în cauza civilă intentată de cet. Gîlcă Alla privind repararea prejudiciului.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Tatiana Troianovschi

ANUNȚ

Prin prezenta, exactorul judecătoresc Anatolie Bănărescu, deținând dosarele de executare nr. 056-15r-16r/12, citează pentru 19 martie 2012, ora 10.00 debitorul SRL „Donteh-Plus”, c/f – 1003600070391, cu sediul: mun. Chișinău, str. Independenței nr. 30/4, of. 6, pentru a face cunoștință cu procedeele-verbale de sechestru și materialele evaluării următoarelor mijloace de transport: Mercedes 1524, nr. de înmatriculare – CIK 294, anul - 1992; Mercedes 1424, nr. de înmatriculare – CJE 910, anul - 1997; remorca Frejat CD1600, nr. de înmatriculare – CAO 761, anul - 1993; remorca Wackenhut, nr. de înmatriculare – CAP 299, anul - 1997, pe adresa: mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 336.

Executor judecătoresc Anatolie Bănărescu

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Procofiev Vladimir, pentru data de 27 martie 2012, ora 9.40, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 37) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea cet. Rurac Ina privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător Ion Țurcan

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Doban Vasile, născut pe 24.09.1966, pentru data de 5 aprilie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 307) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de DPDC Ciocana privind decăderea din drepturile părintești.

Judecător Ina Dutca

Judecătoria Nisporeni, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Adam Nadejda, domiciliată: or. Nisporeni, str. Haiducilor nr. 3, pentru data de 30 martie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (Nisporeni, str. Ion Vodă nr. 5, bir. 20) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Gumeniuc Eduard privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Rodica Costru

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cetlor: Arseni Vladimir, Petrescu Lilia și Petrescu Vladimir, pentru data de 30 aprilie 2012, ora 15.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 59) în calitate de pîrîți în cauza civilă la acțiunea: Guțu Adrian, Guțu Raisa, Guțu Artur, Guțu Roman, Guțu Dmitrii, Guțu Elisaveta privind partajarea bunului comun.

Judecător Ștefan Niță

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Varzari Margarina Petru, a.n. 23.05.1926, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, str. P. Zadnipru nr. 16/3, apt. 126, pentru data de 9 aprilie 2012, ora 14.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 313) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de DPDC Ciocana către IFS Ciocana privind prelungirea termenului de acceptare a succesiunii.

Judecător Ludmula Oș

Judecătoria Hîncești, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Lefter Valeriu Andrei, domiciliat: satul Dahnovici, Hîncești, pentru data de 5 aprilie 2012, ora 13.30, la ședința de judecată (Hîncești, str. Chișinăului nr. 7, bir. 4) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-293/2012, la cererea depusă de Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului, sect. Ciocana mun. Chișinău privind decăderea din drepturile părintești.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Victoria Sîrbu

Judecătoria Nisporeni, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Baraboi Irina, a.n. 1989, domiciliată: satul Bursuc, Nisporeni, pentru data de 29 martie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (Nisporeni, str. Ion Vodă nr. 5, bir. 20) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Darie Robert privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Rodica Costru

Aniversări

Valeriu ZUBCO,

Procurorul General al Republicii Moldova

Mult stimat Domnule Valeriu Zubco,

Fiecare om are o zi specială în an, când totul pare mai frumos și mai ușor decât oricând. Pentru dumneavoastră, una din aceste splendide zile de primăvară are conotații speciale, deoarece marcați frumoasa sărbătoare a sufletului.

Prilejuiți de acest eveniment, venim și noi cu sublimă cuvinte de felicitare, având certitudinea că trăiți sentimentul profunde satisfacții pentru ceea ce realizați, iar urările noastre de bine, sperăm, să vă întregască frumoasa sărbătoare.

Și dacă orice aniversare constituie o ocazie de a rezuma ceva, cu siguranță, putem afirma că dumneavoastră, deja aveți ce pune pe cântarul realizărilor, astfel încât să tragă greu, pentru că probitatea, responsabilitatea, inteligența, perseverența – sînt doar câteva dintre valorile care vă definesc puternica personalitate și vă determină înconfundabilitatea.

Aniversarea ce ați sărbătorit-o recent, ne oferă oportunitatea de a vă dori multă sănătate, forțe inepuizabile, ca să realizați, și de acum încolo, totul la fel de perfect ca pînă acum. Să aveți tot mai mult șansa de a îmbina spusele cu faptele, iar puterea exemplului propriu să fie demnă de urmat pentru oricine. Viață îndelungată, plină de succese și bucurii de la cei dragi inimii.

La mulți ani!

***

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Elena Aramă**, doctor habilitat în drept, profesor universitar, Facultatea de drept, USM; **Rodica Iordanov**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Doina Cucurca**, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Daniela Demenciuc**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Victor Moraru**, doctor în drept, profesor universitar, Facultatea de drept, USM; **Oleg Televa**, magistrul în drept, lector superior, Facultatea de drept, USM; **Victor Dumneanu**, magistrul în drept, lector universitar, Facultatea de drept, USM; **Nina Arabadji**, judecător, Rîșcani mun. Chișinău; **Veronica Negru**, judecător, Rîșcani mun. Chișinău; **Aliona Danilov**, judecător, Buiucani; **Vasile Stih**, vicepreședintele Judecătoriai Telenești; **Tudor Micu**, judecător, CA, Chișinău; **Tudor Popovici**, judecător, CSJ; **Eduard Rățoi**, judecător, CA, Bălți; **Veaceslav Suci**, judecător, Dubăsari; **Diana Rotundu**, procuror, șef adjunct, Secția cooperare internațională și integrare europeană, Procuratura Generală.

Mult stimați omagiați, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Aprecieri străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile, astfel încât doar Dreptatea și Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveți parte, de acum încolo, doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La mulți ani!

membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul și
Revista Națională de Drept

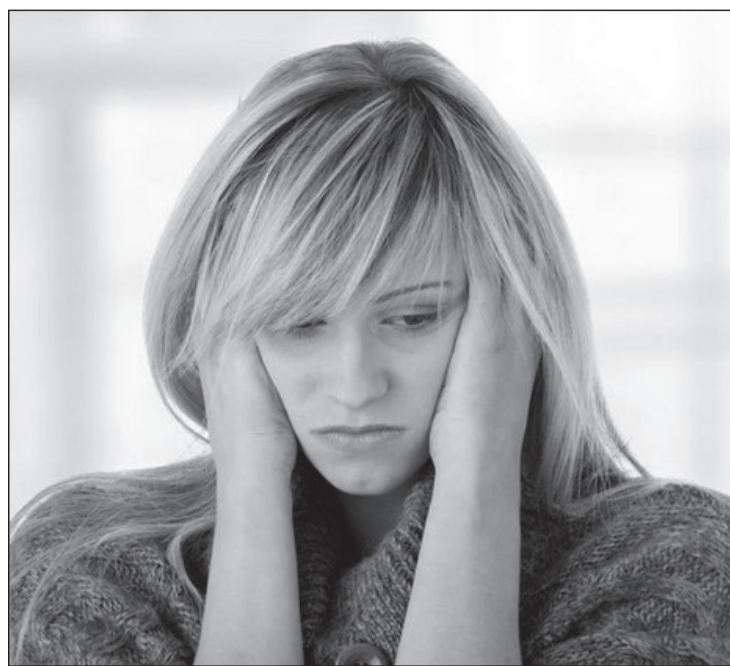
Echipa redacției Vă adresează un Apel de unire și sprijin. Vă sîntem recunoscători că sînteți abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest ajutor și vom rămîne alături de Dvs.

Astenia de primăvară se poate transforma în depresie. Cum să treci de această perioadă

Astenia de primăvară se manifestă printr-o stare de slăbiciune cauzată de schimbările de temperatură și de lumină în exces. Puțini însă știu că în locul asteniei se instalează depresia. Primăvara, starea psihică se modifică și are loc o creștere a emotivității, apar stări de indispoziție, tristețe, oboseală, pentru că organismul se adaptează la regimul de lumină și de temperatură ale noului anotimp.

Lipsa tonusului, scăderea formei fizice. Astenia de primăvară apare la trecerea dintre iarnă și primăvară și se manifestă prin cefalee, palpitații, nervozitate, scăderea memoriei și comportament labil.

Toate aceste semne fiziologice sînt datorate eforturilor de adaptare ale organismului la noile condiții meteorologice. De cele mai multe ori însă, astenia nu vine singură. O

dată cu ea se instalează adesea și depresia ușoară, care se caracterizează printr-o continuă stare de tristețe.

Medicii spun că în primul rînd astenia de primăvară nu este o boală, ci o stare fizică

și psihică prin care trece organismul.

Putem reduce efectele asteniei de primăvară consumînd cît mai multe fructe și legume proaspete, care au un aport de vitamine și minerale.

Dintre legume, medicii recomandă: urzici, spanac, ștevie, sparanghel, lobodă, ceapă verde, ridichi, salată verde, morcovi, iar dintre fructe: mere, citrice, nuci, curmale etc.

Însă, persoanele care simt că sînt afectate de astenia de primăvară pot cumpăra și suplimente alimentare ca de exemplu: uleiul de cîtină (conține mari cantități de vitamina A și E), măceșii (conțin vitamina C), drojdia de bere (conține vitamine din complexul B), produsele stupului (mierea de albine, polenul și lăptișorul de matcă reprezintă un complex de vitamine, enzime, minerale și factori de creștere cu rol în revitalizarea organismului).

Pentru că în timpul somnului organismul nostru se refacă este necesar să respectăm orele de somn, dar și să facem mișcare.

Teama de cancer și negarea ucide mii de oameni

Un număr mare de decese se datorează faptului că oamenii sînt prea speriați pentru a merge la doctor și a discuta despre simptomele suspecte, amînînd consultația pînă cînd boala ajunge într-un stadiu avansat.

Un studiu realizat de organizația „Cancer Research UK”, cu participarea a 2000 de persoane arată că, în Marea Britanie, aproximativ 40% dintre cei care prezintă simptome îngrijorătoare amîna prezentarea la doctor și investigarea acestor simptome, de teama de a afla că au cancer.

Or, acest lucru împiedică instituirea tratamentului în stadiile timpurii ale maladiei, cînd șansele de vindecare sînt mai mari.

De asemenea, multe persoane nu știu anume ce simptome ar trebui să le atragă atenția. În cadrul studiului, participanților li s-a cerut să menționeze o listă de simptome care ar putea sugera existența cancerului.

Un sfert dintre cei chestionați nu au menționat durerile, tusea, problemele la nivelul intestinului și al vezicii urinare, iar

două treimi dintre participanți nu au menționat sîngerările.

Prof. Peter Johnson, care lucrează în cadrul „Cancer Research UK”, subliniază necesitatea unor campanii care să îi facă pe oameni conștienți de importanța simptomelor precoce de cancer.

„Cea mai bună măsură de precauție pe care o poate lua o persoană este să fie atentă la orice schimbare ce i se pare neobișnuită în propriul ei organism și să consulte în această privință un medic”, a spus specialistul.

„Cancer Research UK” a inițiat o colaborare cu marele lanț britanic de supermarket-uri „Tesco”, pentru a strînge 10 milioane de lire sterline destinate finanțării unor proiecte ce vizează conștientizarea populației în privința simptomelor precoce de cancer.

Pliante cuprinzînd liste ale acestor simptome vor fi oferite cumpărătorilor la casele de marcat din supermarket-urile „Tesco”.

Caleidoscop

Surprize pentru mai mulți germani. Un filantrop anonim lasă plicuri cu bani în fața ușilor

Locuitorii unui orașel din nordul Germaniei au început să creadă în miracole. De cîteva luni, un filantrop anonim lasă plicuri cu bani în diverse locuri. Din noiembrie pînă acum, necunoscutul a făcut 19 astfel de cadouri în valoare de aproape 190 000 de euro.

Primul plic cu 10 000 de euro a ajuns la un centru pentru victimele infracțiunilor, după ce ziarul local a scris despre o femeie jefuită.

Pachete cu bani au apărut mai apoi în cutia poștală a grădiniței locale, între cărțile de rugăciuni de la biserică și sub preșul de la ușa unui azil de bătrîni. Cei mai mulți cred că misteriosul Robin Hood modern este un bătrînel bogat, fără familie.

Coca Cola și Pepsi își schimbă rețeta. Care este motivul?

Coca Cola și Pepsi își schimbă rețeta băuturii. Și asta pentru a evita avertizarea de cancer de pe eticheta lipită pe sticlă. Decizia a fost luată de autoritățile din California, după ce colorantul, denumit Caramel, utilizat în băutura răcoritoare pentru a reda nuanța maronie, a fost inclus în lista substanțelor cancerigene.

Potrivit unui studiu, efectuat pe rozătoare, substanța determină apariția cancerului. Nu există însă dovezi oficiale că aceasta ar fi dus la deteriorarea sănătății oamenilor. Unii specialiști susțin că o persoană ar trebui să bea 1000 de sticle de Coca Cola sau Pepsi, pentru a lua aceeași doză de produs chimic administrat animalelor în laboratoarele de testare.

Costum special pentru copii, care spune părinților ce simt micuții

Plîsete de copii și părinți îngrijorați. De azi înainte, oamenii vor putea ști din ce cauză plînge un bebeluș, dar și ce simte micuțul. Și asta datorită unei hăinuțe speciale cu biosenzori, care măsoară temperatura, bătăile inimii și mișcările unui copil.

Toate informațiile vor fi transmise către un soft special, iar părinții vor putea astfel să-și monitorizeze, în permanență, copilul. Gadgetul, aflat încă în faza de prototip, va da de știre și cînd trebuie schimbate scutecele bebelușului, dar și care este starea de spirit a acestuia. Invenția neobișnuită ar putea costa în jur de 100 de dolari.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova
Universitatea de Studii Politice și Economice Europene
„Constantin Stere” din Moldova
Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Corina BERZOI
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.
Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia USM.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 11 sp